

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI AUDİTORLAR PALATASI

Hüseynov Şəmşinur Rəşid oğlu
Fəxri Sərbəst auditor

Qeydiyyat № SA/108. 24 oktyabr 2018-ci il tarixli İcazə
Ünvan: Bakı şəhəri, Y.Mürselov küçəsi ev 85

MÜSTƏQİL AUDİTORUN HESABAT

"HYDROTRANS ENGINEERING MÜHƏNDİSLİK MƏRKƏZİ" MMC-nin rəhbərliyinə

Rəy

Mən, "HYDROTRANS ENGINEERING MÜHƏNDİSLİK MƏRKƏZİ" MMC-nin 31 dekabr 2023-ci il tarixinə maliyyə vəziyyətinin hesabatından, məcmu gəlirlər hesabatından, kapitalda dəyişikliklər hesabatından və göstərilən tarixdə başa çatan il üçün pul vəsaitlərinin hərəkəti hesabatından, habelə uçot siyasətinin əhəmiyyətli prinsiplərinin qısa təsviri də daxil olmaqla, maliyyə hesabatlarına edilən qeydlərdən ibarət maliyyə hesabatlarının auditini aparmışam.

Hesab edirəm ki, əlavə edilmiş maliyyə hesabatları Cəmiyyətin 31 dekabr 2023-ci il tarixinə maliyyə vəziyyətini, habelə maliyyə nəticələrini və göstərilən tarixdə başa çatan il üçün pul vəsaitlərinin hərəkətini Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına uyğun olaraq bütün əhəmiyyətli aspektlərdə düzgün və ədalətli təsəvvür yaradır.

Rəy üçün esaslar

Mən, auditi Beynəlxalq audit standartlarına uyğun aparmışam. Mən Azərbaycan Respublikasındakı maliyyə hesabatlarının auditinə aid olan etik normaların tələblərinə uyğun olaraq Cəmiyyətdən asılı deyiləm və mən digər etik öhdəliklərimi bu tələblərə uyğun yerinə yetirmişəm. Mən hesab edirəm ki, əldə etdiyim audit sübutları rəyimi əsaslandırmaq üçün yetərli və münasibdir.

Maliyyə hesabatlarına görə rəhbərliyin və iqtisadi subyektin idarə edilməsinə cavabdeh olan səlahiyyətli şəxslərin məsuliyyəti

Rəhbərlik maliyyə hesabatlarının IFRS (Beynəlxalq maliyyə hesabatları standartlarına) uyğun olaraq hazırlanmasına və düzgün təqdim edilməsinə və rəhbərliyin fikrincə, dələduzluq və ya səhvlər nəticəsində əhəmiyyətli təhrif olmadığı maliyyə hesabatlarının hazırlanmasına imkan verən zəruri daxili nəzarət sisteminin təşkilinə görə məsuliyyət daşıyır.

Maliyyə hesabatlarını hazırladıqda, rəhbərlik Cəmiyyəti ləğv etmək və ya işini dayandırmaq niyyətində olmadığı yaxud bunu etməkdən başqa münasib alternativ olmadığı halda, rəhbərlik Cəmiyyətin fasiləsiz fəaliyyət göstərmək qabiliyyətinin qiymətləndirilməsinə, müvafiq hallarda fasiləsiz fəaliyyətə aid olan məsələlər haqqında məlumatların açıqlanmasına və mühasibat uçotunun fasiləsiz fəaliyyət prinsipinin istifadə edilməsinə görə məsuliyyət daşıyır.

İqtisadi subyektin idarə edilməsinə cavabdeh olan səlahiyyətli şəxslər Cəmiyyətin maliyyə hesabatlarının verilmə prosesinə nəzarətə görə məsuliyyət daşıyır.

Maliyyə hesabatlarının auditinə görə auditorun məsuliyyəti

Mənim məqsədim maliyyə hesabatlarında bir tam kimi, dələduzluq və ya səhvlər nəticəsində, əhəmiyyətli təhriflərin olub-olmadığına dair kafi əminlik əldə etmək və rəyim daxil olan auditor hesabatını dərc etməkdir. Kafi əminlik əminliyin yüksək səviyyəsidir, lakin o zəmanət vermir ki, əhəmiyyətli təhrif mövcud olduqda, BAS-lara uyğun olaraq aparılmış audit onu həmişə aşkarlayır. Təhriflər dələduzluq və ya səhvlər nəticəsində yarana bilər və ayrılıqda yaxud məcmu olaraq, istifadəçilərin belə maliyyə hesabatları əsasında qəbul etdikləri iqtisadi qərarlarına təsir etmə ehtimalı olduğu halda, əhəmiyyətli hesab edilir.

Auditorlar Palatasının
Sərbəst Auditoru:

27.04.2024-ci il

Ş.R.Hüseynov

Azərbaycan Respublikası
Bakı şəhəri

“HYDROTRANS EMM” MMC

31 dekabr 2023-cü il tarixdə tamamlanan il üzrə
Cəmiyyətin Maliyyə Hesabatları və
Müstəqil Auditorun Hesabatı

Bakı - 2024

“HYDROTRANS EMM” MMC
Bakı şəhəri, Azərbaycan Respublikası

31 dekabr 2023-cü il tarixdə tamamlanan il üzrə
Maliyyə Hesabatları və Müstəqil Auditor Rəyi

<u>Mündəricat</u>	<u>səhifə</u>
Müstəqil Auditorun hesabatı	1
Balans Hesabatı	2-3
Mənfəət və Zərər Hesabatı	4
Səhmdar Kapitalında Dəyişikliklər Hesabatı	5
Pul Vəsaitlərinin Hərəkəti Hesabatı	6-8
Maliyyə Hesabatları üzrə Qeydlər	9-23

HYDROTRANS ENGINEERING MÜHƏNDİSLİK MƏRKƏZİ MMC VÖEN 1000104731

Pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabat

31.12.2023-tarixinə

	Qeydlər istinad	2023	2022
Əməliyyat fəaliyyətindən pul vəsaitlərinin hərəkəti			
Xalis mənfəət və ya zərər		2801155	573279
Mənfəət vergisi üzrə xərc		700289	143320
Amortizasiya xərcləri		376516	855292
Maliyyə xərcləri			
Maliyyə gəlirləri			
Ehtiyatların dəyərində artma (azalma)		-747	32679
Debitor borclarının dəyərində artma (azalma)		361854	-779836
Sair qısamüddətli aktivlər		169688	287124
Gələcək dövrün xərcinin artması (azalması)			187903
Kreditor borclarının dəyərində artma (azalma)		-2194096	279041
Ödənilmiş mənfəət vergisi		-700289	-143320
Sair qısamüddətli öhtəliklər		68578	123440
Cəmi əməliyyat fəaliyyəti		1582948	1558922
İnvestisiya fəaliyyəti			
TTA alınması nəticəsində pul vəsaiti xaricəlmələri		-391769	-645482
QMA alınması nəticəsində pul vəsaiti xaricəlmələri		-	-29104
Verilmiş borclar üzrə pul vəsaiti xaricəlmələri			
TTA və QMA satışı nəticəsində pul vəsaiti daxiləlmələri		-	-
Cəmi investisiya fəaliyyəti		-391769	-674587
Maliyyə fəaliyyəti			
TTA və QMA satışı nəticəsində pul vəsaiti daxiləlmələri		-	-
Borcların alınmasına görə pul vəsaiti daxiləlmələri		113500	173000
Ödənilmiş dividendlər		-473333	-840700
Cəmi maliyyə fəaliyyəti		-359833	-667700
İlin əvvəlinə pul vəsaitlərinin qalığı		419179	202544
İl ərzində pul vəsaitlərinin artması (azalması)		831346	216635
İlin sonuna pul vəsaitlərinin qalığı		1250525	419179

Direktor

E. Omarieva

Baş mühasib

A. Mejdinova

Auditor

R.Ş.Hüseynov

“HYDROTRANS ENGINEERING MÜHƏNDİSLİK MƏRKƏZİ” MMC VÖEN 1000104731
Mühasibat Balansı

31 dekabr 2023-cü il tarixinə

Bölümün, maddənin Nəsi	Qeydlərə istinad	(manatla)	
		31.12.2023	31.12.2022
AKTİVLƏR			
1 Uzunmüddətli aktivlər			
10 Qeyri maddi aktivlər		10972	22401
11 Torpaq, tikili və avadanlıqlar	7	1508818	1482136
12 Quraşdırılan avadanlıq		-	-
13 Bioloji aktivlər		-	-
14 Təbii sərvətlər		-	-
15 Uzunmüddətli maliyyə qoyuluşu		-	-
16 Təxirə salınmış vergi aktivləri		-	-
17 Uzunmüddətli debitor borcları		-	-
18 Sair uzunmüddətli maliyyə aktivləri		-	-
19 Sair uzunmüddətli aktivlər		-	-
CƏMI UZUNMÜDDƏTLI AKTİVLƏR		1519790	1504537
-			
2 Qısamüddətli aktivlər			
20 Ehtiyatlar	8	1798	1052
21 Qısamüddətli debitor borcları	9	2125098	2486952
22 Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	11	1250525	419179
23 Sair qısamüddətli maliyyə aktivləri		1000	57986
24 Sair qısamüddətli aktivlər	10	120778	370049
CƏMI QISAMÜDDƏTLI AKTİVLƏR		3499199	3335218
CƏMI AKTİVLƏR		5018989	4839755
KAPİTAL VƏ ÖHDƏLİKLƏR			
3 KAPİTAL			
30 Ödənilmiş nominal (nizamnamə) kapital	16	716	716
31 Emissiya gəliri		-	-
32 Geri alınmış capital (səhmlər)		-	-
33 Kapital ehtiyatları		-	-
34 Bölüşdürülməmiş mənfəət (ödənilməmiş zərər)	7	2824148	519396
CƏMI KAPİTAL		2824864	520112

ÖHDƏLİKLƏR

4 Uzunmüddətli öhdəliklər		
40 Uzunmüddətli faiz xərcləri yaradan öhdəliklər	-	-
41 Uzunmüddətli qiymətləndirilmiş öhdəliklər	-	-
42 Təxirə salınmış vergi öhdəlikləri	-	-
43 Uzunmüddətli kreditör borcları	-	-
44 Sair uzunmüddətli öhdəliklər	-	-
CƏMI UZUNMÜDDƏTLI ÖHDƏLİKLƏR	-	-
5 Qısamüddətli öhdəliklər		
50 Qısamüddətli faiz xərcləri yaradan öhdəliklər	-	-
51 Qısamüddətli qiymətləndirilmiş öhdəliklər	-	-
52 Vergi və sair məcburi ödənişlər üzrə öhdəliklər	904914	100613
53 Qısamüddətli kreditör borcları	15 295179	3293576
54 Sair qısamüddətli öhdəliklər	994032	925454
CƏMI QISAMÜDDƏTLI ÖHDƏLİKLƏR	2194125	4319643
CƏMI ÖHDƏLİKLƏR	2194125	4319643
CƏMI KAPİTAL VƏ ÖHDƏLİKLƏR	5018989	4839755

Direktor

Baş mühasib

Auditor:

E.K.Omarieva

A. Mejdinova

R.Ş.Hüseyinov

“HYDROTRANS ENGINEERING MÜHƏNDİSLİK MƏRKƏZİ” MMC VÖEN 1000104731

Mənfəət və zərər haqqında hesabat (xərclərin funksiyaları üzrə)

31 dekabr 2023-ci il tarixinə

(manatla)

Bölümün maddənin Nəsi		Qeydlərə istinad	2023	2022
60	Əsas əməliyyat gəliri	17	6491207	2548510
70	Satışın maya dəyəri	20	(3675096)	(3464880)
	Ümumi mənfəət		2816111	(916370)
61	Sair əməliyyat gəlirləri		46452	1747964
71	Kommersiya xərcləri			
72	İnzibati xərclər	21	(64944)	(56855)
73	Sair əməliyyat xərcləri		(-)	(-)
74	Fəaliyyətin dayandırılmasından mənfəətlər (zərərlər)		(-)	(-)
	Əməliyyat mənfəəti (zərəri)		2797619	723879
63	Maliyyə gəliri		769550	x
75	Maliyyə xərcləri		(65726)	(58360)
81	Asılı və birgə müəssisələrin mənfəətlərində (zərərlərində) pay			
	Vergi qoymadan əvvəl mənfəət		3501443	716379
90	Mənfəət vergisi		(700289)	(143276)
80	Hesabat dövründə xalis mənfəət (zərər)		2801154	573103
	Hər səhm üzrə mənfəət		-	-
	Azaldılmış hər səhm üzrə mənfəət		-	-

Direktor

Baş mühasib

Auditor:

E.K.Omarieva

A. Mejdinova

Ş.R.Hüseynov

"HYDROTRANS ENGINEERING MUHƏNDİSLİK MƏRKƏZİ" MMC VUEN 1000104/31

Kapitalda dəyişikliklər haqqında hesabat.

31 dekabr 2023-cü il tarixinə

	Qeydlərə	Ödənilmiş	Emissiya	Geri	Yenidən	Kapital ehtiyatları						Bölüşdürül	Cəmi
						(səhmlər)	qıymətə	Məzənn	Fərqləri	Qanunve	Nizama		
31 dekabr 2022-ci il tarixinə qalıq		716										519396	520112
2022-ci il üzrə kapitalda													
dəyişikliklərin cəmi													
01 yanvar 2023-cü il tarixə qalıq		716										519396	520112
01 yanvar 2023-cü il tarixinə		716										519396	520112
düzəlişlərdən sonra qalıq													
Mənfəət və zərər haqqında													
hesabat-da tanınmamış gəlirlər													
və xərclər													
Hesabat dövründə xalis mənfəət												2801154	2801154
(zərər)													
Mülkiyyətçilərin kapital qoyuluşları													
Mülkiyyətçilərin arasında kapitalın													
bölüşdürülməsi (dividentlər)												(502058)	(502058)
Bölüşdürülməmiş mənfəət hesabına													
cerimə və sanksiyalar ödənilmişdir													
Kapitalın maddələr arasında		716										2818492	2818492
köçürülmələrindən əvvəl 31 dekabr													
2023-cü il tarixinə qalıq													
Kapitalın maddələr arasında												5656	5656
koçurmələr													
31 dekabr 2023-cü il tarixinə		716	x	(x)	x	x	x	x	x	x	x	2824148	2824864
qalıq		(x)	(x)	(x)	(x)	(x)	(x)	(x)	(x)	(x)	(x)	x(x)	(x)
2023-cü il üzrə kapitalda													
dəyişikliklərin cəmi													

Direktor

E.K.Omarieva

Auditor: Ş.R.Hüseynov

Baş mühasib

A. Mejdinova

“HYDROTRANS ENGINEERING MÜHƏNDİSLİK MƏRKƏZİ” MMC-nin

31 dekabr 2023-cü il tarixinə Uçot Siyasəti və Digər İzahedici Qeydlərin Qısa

Xülasəsi

Uçot Siyasəti və Digər İzahedici Qeydlərin Qısa Xülasəsi

1. Giriş

Hazırkı maliyyə hesabatları 31 dekabr 2023-cü ildə tamamlanan il üzrə Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına (MHBS) uyğun olaraq tərtib edilmişdir. Cəmiyyət Azərbaycan Respublikasında təsis edilmişdir və bu ölkədə fəaliyyət göstərir. Cəmiyyət Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə uyğun olaraq yaradılmış **“HYDROTRANS ENGINEERING MÜHƏNDİSLİK MƏRKƏZİ”** Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətidir.

1.1. Cəmiyyət haqqında ümumi məlumat

Cəmiyyət Azərbaycan Respublikası Ədliyyə Nazirliyi tərəfindən 2003-cü il 05 fevral tarixli 0103-P13-37696 sayılı Dövlət Qeydiyyatlı şəhadətnaməyə əsasən qeydiyyata alınmış “Texnomost” Lahiyə-istehsalat Müəssisəsinin hüquqi varisi olan Hidrotexnik və nəqliyyat qurğularının lahiyələndirilməsi üzrə Hidrotransproyekt elmi-tədqiqat mərkəzi” MMC 21.07.1994-cü il tarixdə, 13210 dövlət qeydiyyat nömrəsi ilə Azərbaycan Respublikası Ədliyyə Nazirliyi tərəfindən dövlət qeydiyyatına alınmış “ZAUR” Kiçik Müəssisəsinin (VÖEN 3100081511) və “Bakı Elektrik Quraşdırma” Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin (VÖEN 1100072931) ona qoşulması nəticəsində yenidən təşkil edilmişdir və “Hidrotexniki və nəqliyyat qurğularının lahiyələndirilməsi üzrə Hidrotransproyekt elmi-tədqiqat mərkəzi” MMC “ZAUR” Kiçik Müəssisəsinin (VÖEN 3100081511) və “Bakı Elektrik Quraşdırma” Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin (VÖEN 1100072931) hüquqi varisidir. Cəmiyyət Bakı şəhər, Vergilər Departamentinin Kommersiya hüquqi şəxslərin dövlət qeydiyyatı idarəsində 21.02.1995-ci il tarixdə qeydiyyata alınaraq 1000104731 sayılı VÖEN almışdır. İqtisadiyyat Nazirliyi yanında Dövlət Vergi Xidmətinin Milli Gəlirlər Baş İdarəsinin Hüquqi şəxslərin dövlət qeydiyyatı idarəsi tərəfindən 02.06.2021-ci il tarixli 2101020035192000 nömrəli verilmiş çıxarışa əsasən cəmiyyətin adı dəyişdirilərək **“HYDROTRANS ENGINEERING MÜHƏNDİSLİK MƏRKƏZİ”** Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti adlandırılmışdır. 04.04.2023-cü il tarixli 2301020066311900 nömrəli verilmiş dövlət çıxarışına əsasən cəmiyyətin nizamnaməsində dəyişiklik edilmişdir.

1.2 Cəmiyyətin əsas fəaliyyəti qanunla qadağan olunmayan bütün fəaliyyət növü ilə məşğul olmaqdır. Cəmiyyətin əsasən fəaliyyət növü yaşayış və qeyri-yasayış binalarının tikintisi üzrə layihələrinin işlənməsi fəaliyyətindən ibarətdir.

1.3 Menecment və nəzarət cəmiyyətin Direktoru Omarieva Emina Khanum tərəfindən həyata keçirilir. Bu şəxs də Cəmiyyətin payçılarna hesabat verəcək və hazırlanmış maliyyə hesabatları onun tərəfindən imzalanacaqdır

1.4 Nizamnamə kapitalı

Cəmiyyətin nizamnamə kapitalında paylar hüquqi və fiziki şəxsə məxsusdur. Nizamnamə kapitalı 716.10 manat həcmində, hər biri 0.01 manat (1 qəpik) olmaqla 71610 paydan ibarətdir. Təsisçinin nizamnamə kapitalındakı payı aşağıdakı kimi müəyyən edilmişdir.

***Efendi International Group” MMC-501.27 manat,50127 pay,70% pul şəklində**

***Omarieva Emina Khanum -214.83 manat,21483 pay,30% pul şəklində;**

1.4 Cəmiyyətin hüquqi ünvanı

“HYDROTRANS EMM” Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətinin hüquqi ünvanı aşağıdakı kimidir. Azərbaycan Respublikası, Bakı şəhəri, Yasamal rayonu, Qurban Xəlilov, ev 8

1.5 Əməliyyat valyutası

Hazırkı maliyyə hesabatlarındakı məbləğlər Azərbaycan manatı (AZN) ilə ifadə olunmuşdur.

2 Cəmiyyətin əməliyyat mühiti

Azərbaycan Respublikası inkişaf etməkdə olan bazar iqtisadiyyatına xas olan xüsusiyyətlər malikdir. Son illər ölkədə güclü iqtisadi artım müşahidə olunmuşdur. Lakin hal-hazırda dünya iqtisadiyyatında mövcud olan global maliyyə böhranı Azərbaycana da öz təsirini göstərməkdədir. Kommersiya sektoruna təsir göstərə biləcək bütün tendensiyaları, eləcə də onların Cəmiyyəti maliyyə vəziyyətinə təsirini (əgər varsa) qabaqcadan proqnozlaşdırmaq mümkün deyil.

3 Uçot siyasətinin təqdimatı

Uçot siyasətinin bu maliyyə hesabatlarının tərtib edilməsində istifadə edilən əsas müddəalar aşağıdakı bəndlərdə göstərilmişdir. Əgər başqa açıqlamalarda istinad qeydləri edilməmişdirsə, göstərilən uçot siyasəti müddəaları təqdim edilən bütün hesabat dövrlərində ardıcıl tətbiq edilmişdir.

3.4 Maliyyə hesabatlarının tərtib olunmasının ümumi əsasları

Cəmiyyət mühasibat uçotunu Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə uyğun qaydada aparır. Bu maliyyə hesabatları Azərbaycan Respublikasının mühasibat uçotu haqqında qanunvericiliy əsasında hazırlanmış və MHBS-na uyğunlaşdırılmışdır. Bu düzəlişlərə əsas əməliyyatların iqtisadi mahiyyətini əks etdirən yenidən təsnifləşdirmələr, o cümlədən bəzi aktiv və öhdəliklərin yenidən təsnifləşdirilməsi daxildir. Bu maliyyə hesabatlarında aktivlər və öhdəliklər faktiki xərclər üzrə qiymətləndirilmişdir. Maliyyə hesabatlarının MHBS-na uyğun tərtib edilməsi nəzərdə tutur ki rəhbərlik əsas qiymət göstəricilərini müəyyənləşdirir. Rəhbərlikdən həmçinin tələb edilir ki Cəmiyyətin uçot siyasətinin həyata keçirilməsi sahəsində peşəkar mülahizələr açıqlansın.

3.5 Valyutaların yenidən hesablanması

(a) *Funksional valyuta və hesabat valyutası*

Funksional valyuta maliyyə hesabatlarında maddələrin ölçülməsi üçün istifadə olunur. B müəssisənin yerli valyutası olan Azərbaycan Respublikası manatıdır (AZN).

(b) *Əməliyyatlar və qalıqlar*

Xarici valyuta ilə aparılan əməliyyatlar əməliyyatların aparılma tarixinə valyuta məzənnəsinə uyğun olaraq funksional valyutada əks etdirilir. Məzənnə fərqləri funksional valyutalardan fərqli valyutalarda aparılan əməliyyatlar və sövdələşmələr üzrə yaranır və hər bir valyutanın müəyyən sayda vahidlərinin müxtəlif məzənnə kursunda digər valyutaya çevrilməsi nəticəsində yaranan fərkimi müəyyən edilir. Xarici valyutada aparılan əməliyyatlar üzrə yaranan mənfəət və zərərlər həmçinin xarici valyutada ifadə edilən monetar aktivlərin və öhdəliklərin hesabat dövrünün onuna məzənnə kursu üzrə yenidən hesablanmasından yaranan mənfəət və zərərlər, mənfəət və zərərlər haqqında hesabatda əks etdirilir. Bu cür əməliyyatlardan yaranan məzənnə fərqləri müvəqqəti olaraq pul vəsaitlərinin və netto-investisiyaların hədcinqləşdirilməsi (aktivlər və öhdəliklərin dəyərinin dəyişməsindən yaranan itkilərdən sığortalanmaq üçün həyata keçirilən əməliyyatlar) kapital hesabına aid edilmişdirsə, məzənnə fərqləri mənfəət və zərərlər haqqında hesabatda əks etdirilmir. Monetar maddələr mövcud valyuta vahidləri və valyuta vahidlərinin sabit və ya müəyyən olunan sayında əldə edilən və ya ödənilən aktivlər və öhdəliklərdir. Monetar maddələri əsas xüsusiyyəti sabit və ya müəyyən olunan sayda valyuta vahidlərinin əldə edilməsi hüququdu

Monetar maddələr nağd, əldə edilən vəsaitləri, sudaları, ödənilməli olan məbləğləri, uzunmüddətli borcları, təminatları, işçi müavinətləri öhdəliklərini və təxirə salınmış vergi aktivləri və öhdəliklər daxildir. Qeyri-monetar maddələrə səhmlər, ehtiyatlar, əvvəlcədən ödənilmiş gələcək dövrün xərcləri əmlak, torpaq, tikili və avadanlıqlar və qeyri-maddi aktivlər daxildir.

Xarici valyuta məzənnələri

Cəmiyyət maliyyə hesabatlarının tərtib olunması üçün aşağıdakı valyuta məzənnələrindən istifadə etmişdir:

	<u>31 dekabr</u>	<u>31 dekabr</u>
	<u>2023</u>	<u>2022</u>
1. 1 ABŞ dolları	1.7000	1.7000
2. I Rusiya rublu	0.0188	0.0230

3.3. Binalar və avadanlıqlar (Əsas vəsaitlər)

Əsas vəsaitlər elə maddi aktivlərdir ki:

- (a) Mal və xidmətlərin istehsalı və təchizatında istismar edilir, gələcəkdə icarəyə verilmək və ya inzibati məqsədlər üçün istifadə edilir;

- (b) Bir dövrdən artıq dövr ərzində istifadə edilməsi gözlənilir.

Torpaq və binalara əsasən inzibati bina və ofis sahələri daxildir. Hesabat dövrünün sonuna torpaq və binalar bazar qiymətlərinə müvafiq surətdə ədalətli dəyər üzrə yenidən qiymətləndirilməmişdir.

Ədalətli dəyər - yaxşı məlumatlandırılmış, razılığa gəlmiş və bir-birindən asılı olmayan tərəflər arasında ticari sövdələşmələrdə aktivin mübadilə edildiyi dəyərdir. Binalar üzrə ədalətli dəyər müstəqil kəna qiymətləndirici tərəfindən vaxtaşırı keçirilən (adətən üç ildən bir dəfədən az olmayaraq) qiymətləndirmə ilə müəyyənləşdirilir (amortizasiya ayırmaları çıxılmaqla). Yenidənqiymətləndirmə tarixinə yığılmış istənilən amortizasiya məbləği aktivin balans dəyərindən silinir və xalis dəyər yenidən qiymətləndirmə dəyərinə hesablanır. Qalan bütün əsas vəsaitlər ilkin dəyərlə amortizasiya ayırmaları çıxılmaqla əks etdirilir. İlkin dəyər bu aktivlərin əldə edilməsi ilə birbaşa əlaqədar olan xərcləri nəzərdə tutur. İlki dəyərə həmçinin valyuta ilə alınmış əsas vəsaitlərin hədcinqi üzrə kapitala keçirilən pul vəsaitlərini axını üzrə mənfəət və zərərlər də daxil edilir. Sonrakı xərclər aktivin balans dəyərinə yalnız o vaxt əlavə edilir və ya ayrıca aktiv kimi qəbul edilir ki, bu aktivlərlə əlaqədar olan gələcək iqtisadi səmərələ Cəmiyyətə keçsin və düzgün qiymətləndirilə bilinsin. Qalan bütün cari təmir və istismar xərcləri dövrün mənfəət və zərərlər haqqında hesabatında əks etdirilir ki, həmin dövrdə bu xərclər çəkilmişdir.

Torpaq və binaların yenidən qiymətləndirilməsi üzrə balans dəyərini artırması kapitalın tərkibində sənaye ehtiyatları (rezervlər) hesabına aid edilir. Balans dəyərini artırma aktiv üzrə əvvəlki yenidən qiymətləndirmə artımı hədləri daxilində azalması birbaşa kapitalın tərkibində ədalətli dəyər üzrə ehtiyatları (rezervlər) hesabına aid edilir; balans dəyərini qalan bütün azalmaları mənfəət və zərərlər haqqında hesabatda əks etdirilir. Hər il aktivin yenidən qiymətləndirilmiş balans dəyəri əsasında hesablanmış amortizasiya ayırmaları (amortizasiya ayırmaları mənfəət və zərərlər haqqında hesabatda əks etdirilir) və aktivin ilkin balans dəyəri əsasında hesablanmış amortizasiya ayırmaları arasındakı fərc ədalətli dəyər üzrə ehtiyat (rezerv) hesabından «Bölişdürülməmiş mənfəət» hesabına keçirilir.

3.4. Amortizasiya

Torpaq üzrə amortizasiya ayırmaları hesablanmır. Digər əsas vəsaitlər üzrə amortizasiya azalan qalıq dəyəri metoduna, yəni əsas vəsaitlərin faydalı istismar müddəti ərzində aşağıdakı illik amortizasiya dərəcələrini tətbiq etməklə, aktivlərin qalıq dəyərini və ya yenidən qiymətləndirilmiş dəyərini vurmaqla həyata keçirilir. Faydalı istismar müddəti və ya illik amortizasiya dərəcələri aşağıdakı qaydada müəyyən edilir:

- Binalar - 40 il və ya 7%
- Maşın avadanlığı - 5 il və ya illik 20%
- İT avadanlıqları - 5 il və ya illik 25%
- Nəqliyyat vasitələri - 5 il və ya illik 25%
- Mebel və təsərrüfat inventarları - 5 il və ya illik 20%
- Sair əsas vəsaitlər - 5 il və ya illik 20%

Aktivlərin ləğv edilmə dəyərində və onların faydalı istismar müddətinə vaxtaşırı yenidən baxılır və zərurət olduqda, hər bir hesabat dövrünə təshih edilir. Əsas vəsaitlərin xaric olmasından mənfəət və zərərlər bu əsas vəsaitlərin satışı ilə onların balans dəyərində müqayisə edilməsi yolu ilə müəyyən edilir. Xaric olmalardan mənfəət və zərərlər, mənfəət və zərərlər haqqında hesabatda əks etdirilir.

3.5 . Qeyri-maddi aktivlər

Cəmiyyətin bütün qeyri-maddi aktivləri müəyyən faydalı xidmət müddətinə malik olmaqla əsasən lisenziyalardan ibarətdir. Lisenziyalar hər hansı bir fəaliyyət növünə dövlət orqanları tərəfindən verilən xüsusi icazələr təşkil edir və verildiyi faydalı xidmət müddəti ərzində bərabər çıxılmalar metodunu əsasən amortizasiya olunur.

3.6. Aktivlərin qiymətdən düşməsi

Faydalı istismar müddəti müəyyən edilə bilinməyən aktivlər amortizasiya olunmur və hər il qiymətdə düşmə məqsədləri üçün testləşdirmə aparılır. Amortizasiya olunan aktivlər, əgər hər hansı bir hadisə və ya şəraitin dəyişməsi balans dəyərində bu aktivlərin əvəzinin ödənilmə dəyəri olmamasını göstərsə, hə dəfə qiymətdən düşmə məqsədləri üçün qiymətləndirilir. Qiymətdən düşmə zərəri aktivin balans dəyərində onun əvəzinin ödənilmə dəyərindən artıq olan məbləğində tanınır. Əvəzinin ödənilməsi dəyərində aşağıdakı iki meyarlardan daha böyük olan məbləğlərdən biridir:

- (a) Aktivin satışı üzrə xərclər çıxılmaqla ədalətli dəyəri;
- (b) İstifadə edilmə dəyəri.

Aktivlərin qiymətdən düşməsi məqsədləri üçün aktivlər pul axınlarını eyniləşdirən qruplaşdırma qaydasında ən kiçik qruplara bölünürlər.

3.7. İntestisiyalar

Cəmiyyət özünün investisiyalarını aşağıdakı şəkildə təsnifləşdirir:

- Ədalətli dəyərində dəyişməsi mənfəət və zərərlər hesabında əks etdirilən maliyyə aktivləri;
- Borc vəsaitləri və debitor borclar;
- İntestisiyalar;
- Satış üçün nəzərdə tutulmuş maliyyə aktivləri.

Təsnifləşdirmə investisiyaların hansı məqsədlə alınmasından asılıdır. Rəhbərlik investisiyalarını təsnifləşdirilməsini onların ilkin tanınması zamanı müəyyən edir və hər bir hesabat tarixinə onları yenidən nəzərdən keçirir.

(a) *Ədalətli dəyərinin dəyişməsi mənfəət və zərərlər hesabında əks etdirilən maliyyə aktivləri*

Bu kateqoriya iki alt kateqoriyaya bölünür: ticarət üçün nəzərdə tutulmuş maliyyə aktivləri ilə ilki tanınmış ədalətli dəyərinin dəyişməsi mənfəət və zərərlər hesabında əks etdirilən maliyyə aktivlər. Maliyyə aktivləri bu kateqoriyaya o zaman aid edilir ki, onlar yaxın gələcəkdə satış üçün nəzərdə tutulmuşdur və onlar rəhbərlik tərəfindən belə ifadə edilmişdir, törəmə maliyyə alətləri deyildirlər. Əgər bu aktivlər satış üçün nəzərdə tutulmuşdursa və ya onların satılması balans hesabatı tarixindən bir ildə artıq olmayan müddətdə nəzərdə tutulmuşdursa, bu kateqoriyanın aktivləri qüsamüddətli aktivlər kimi təsnifləşdirilirlər.

(b) *Borc vəsaitləri və debitor borcları*

Borc vəsaitləri və debitor borcları təsbit edilmiş və ya müəyyən edilə bilən ödəmə müddəti olan və akti bazarda qiyməti təyin edilməyən (katirovka olunmayan) qeyri-törəmə maliyyə aktivləridir. Onlar o vaxt yaranırlar ki, Cəmiyyət debitor borclarının satılması niyyəti olmadan pul vəsaitlərini, malları və xidmətləri birbaşa debitora təqdim edir. Belə borc vəsaitləri və debitor borcları dövriyyə aktivləri kimi təsnifləşdirilirlər və qüsamüddətli aktivlərə aid edirlər (əgər ödəmə müddəti mühasibat balansının tərtib edilmə tarixindən bir ilədək müddətdən artıq deyildirsə). Borc vəsaitləri və debitor borcları mühasibə balansında «Debitor borcları» maddəsinin tərkibində əks etdirilmişlər.

(c) *Ödəmə müddətinə qədər saxlanılmış (dayandırılmış) investisiyalar*

Ödəmə müddətinə qədər saxlanılmış (dayandırılmış) investisiyalar təsbit edilmiş ödəmə müddəti olan qeyri-törəmə maliyyə aktivləridir ki, onlarla münasibətdə ödəniş müddətinin çatmasına qədər Cəmiyyətin onları saxlamağa qəti niyyəti və imkanı vardır. Hesabat dövründə Cəmiyyətin bu kateqoriya üzrə heç bir investisiya olmamışdır.

(d) *Satış üçün nəzərdə tutulmuş maliyyə aktivləri*

Satış üçün nəzərdə tutulmuş maliyyə aktivləri bu kateqoriyada nəzərdə tutulmamış və ya digər kateqoriyalarda təsnifləşdirilməmiş qeyri-törəmə maliyyə alətləridir. Əgər rəhbərliyin bu aktivləri mühasibat balansının tətbiq edilmə tarixindən bir ilədək müddətə satmaq niyyəti yoxdursa, onlar qeyri-dövriyyə aktivlərinə aid edilənlər və uzunmüddətli aktivlərin tərkibində əks etdirilirlər.

3.8. Ehtiyatlar

Ehtiyatlar faktiki maya dəyəri ilə əks etdirilir. Ehtiyatların maya dəyəri birinci satınalmaların qiyməti üzrə (FİFO metodu) hesablanır. Maya dəyərinə material xərcləri, istehsal işçilərinin əmək haqqı xərcləri sair birbaşa xərclər, həmçinin inzibati xərclərin müvafiq hissəsi daxil edilir. Ehtiyatların dəyərinə, baxmayaraq ki, xammal və material ehtiyatlarının əldə edilməsi ilə bağlı olan və müvafiq pul axınını hədcinqləşdirilməsi alətləri üzrə mənfəət və zərərlər hesabından keçirilmiş zərərlər daxil edilir.

3.9. Alıcılar və sifarişçilərin debitor borcları

Alıcılar və sifarişçilərlə hesablaşmalar ilkin olaraq ədalətli dəyər üzrə əks etdirilir. Sonradan isə qiymətdən düşmə ehtiyatlarının (rezervlərinin) yaradılması metodu ilə amortizasiya olunmuş dəyər il üzrə alınır. Alıcılar və sifarişçilərin debitor borcları üzrə qiymətdən düşmə ehtiyatları (rezervi) o halda yaradılır ki, elə obyektiv sübutlar mövcuddur ki, Cəmiyyət tərəfindən ilkin maliyyələşmə nəticəsində yaranmış bütün debitor borclarının yığılması mümkün deyildir və ya bütün debitor borclarını ödənilməsi mümkünsüzdür. Ehtiyatların (rezervin) məbləği aktivin balans dəyəri ilə pul vəsaitləri axınının effektiv faiz dərəcəsi nəzərə alınan fərz edilən diskontlaşdırılmış dəyəri arasındakı fərqi təşkil edir. Ehtiyatların (rezervlərin) yaradılması və ya dəyişməsi mənfəət və zərərlər haqqında hesabatda əks etdirilir.

3.10. Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri

Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri asanlıqla müəyyən nağd pul məbləğinə çevrilə bilən və dəyər cüzi dəyişikliklərə məruz qalan maddələrdir. Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri maddəsində kassad olan nağd pul vəsaitləri, yolda olan pul köçürmələri, bank hesablaşma hesabları, digər tələbli bank hesabları, pul vəsaitlərinin ekvivalentləri, bank overdraftları və ödənilmə müddəti üç aydan artı olmayan digər yüksəklikvidli investisiyalar əks etdirilir. Mühasibat balansında bank overdraftları qısamüddətli öhdəliklərin tərkibində qısamüddətli faiz xərcləri yaradan öhdəliklər maddəsi üzrə əks etdirilir.

3.11. Səhmdar kapital

Adi səhmlər kapital kimi təsnifləşdirilir.

Yeni səhmlərin buraxılması ilə əlaqədar olan xərclər tərkibində əks etdirilir.

3.12. Kreditlər və borclar

Kreditlər və borclar ilkin olaraq sövdələşmənin aparılmasına çəkilən xərclər çıxılmaqla, ədalətli dəyər üzrə tanınır. Konvertasiya olunan istiqrazların öhdəliklərə aid olan hissəsinin ədalətli dəyəri konvertasiya olunmayan istiqrazlara ekvivalent bazar faiz dərəcəsi tətbiq edilməklə müəyyən olunur. Bu məblə, konvertasiyada ləğv olunma müddətinə və istiqrazların ödəmə müddətinin çatması müddətinə qədər amortizasiya olunan öhdəliyin dəyəri kimi əks etdirilir. Alınmış qalan vəsaitlər konvertasiyaya opsiya kimi mənfəət vergisi effekt çıxılmaqla kapitalla əlavə edilir. Kreditlər və borclar, Cəmiyyət tərəfindən bə öhdəliklərin ödənilmə müddətinin mühasibat balansının tərtib edilmə müddətindən ən azı bir ildən artı olan müddətə ödəniləcəyi barədə şərtsiz hüququ olması halları istisna olmaqla, qısamüddətli öhdəliklər kimi təsnifləşdirilir.

3.13. Mənfəət vergisi

Mənfəət vergisi hazırkı maliyyə hesabatlarında balans tarixinə Azərbaycan Respublikasının qüvvədə olan qanunvericiliyinə uyğun olaraq hesablanmışdır. Mənfəət vergisi xərci cari və təxirəsalınmış mənfəət vergisindən ibarət olub, mənfəət və zərər hesabatında qeydə alınır. Lakin, həmin və ya başqı dövrdə bilavasitə kapital hesablarında qeydə alınan əməliyyatlara aid olan vergilər bilavasitə kapitə hesablarında qeydə alınır. Cari mənfəət vergisi, cari və ya əvvəlki dövrlər üzrə vergiyə cəlb edilən və y zərər ilə əlaqədar vergi orqanlarına ödəniləcək və ya onlardan geri alınacaq (əvəzləşdiriləcək) məbləğ təşkil edir. Vergiyə cəlb edilən mənfəət və ya zərər, maliyyə hesabatlarının müvafiq verg bəyannamələrinin təqdim edilməsindən əvvəl təsdiqləndiyi halda təxmini göstəricilərə əsasən hesablanır. Mənfəət vergisindən başqa digər vergilər inzibati və digər əməliyyat xərcləri kimi qeyd alınır. Təxirə salınmış mənfəət vergisi üzrə ehtiyat (rezerv) öhdəliklər metodu istifadə edilməklə tar həcmdə yaradılır. Təxirə salınmış mənfəət vergisi, aktivlərin və öhdəliklərin vergi tutma bazası il onların maliyyə hesabatlarında əks etdirilmiş balans dəyəri arasında meydana çıxan bütün zama fərqləri üzrə müəyyən edilir. Lakin, təxirə salınmış mənfəət vergisi, aktivlərin və ya öhdəliklərin ilki tanınması zamanı meydana çıxırsa, o halda təxirə salınmış mənfəət vergisi uçotda əks etdirilmir (əgər sövdələşmənin həyata keçirildiyi anda nə mühasibat mənfəətinə, nə də vergiyə cəlb edilən mənfəətə təsi etməyən biznesin birləşdirilməsi ilə əlaqədar deyildirsə). Təxirə salınmış mənfəət vergisi mühasibə balansının tərtib edilmə tarixinə qüvvədə olan Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsində müəyyən edilmiş vergi dərəcələrinə müvafiq olaraq hesablanır. Təxirə salınmış vergi aktivləri o zama tanınır ki, gələcəkdə zaman fərqləri məbləğində azaldıla biləcək vergiyə cəlb ediləsi mənfəət əld edilməsi ehtimalı vardır.

3.14. Qarşıdakı xərclər və ödənişlər üzrə ehtiyatlar (rezervlər)

Ətraf mühitin bərpa olunmasına, restrukturizasiyaya və məhkəmə çəkişmələrinə ehtiyatlar (rezervlər) zaman yaradılır ki:

- Cəmiyyət keçmiş dövrlərdə baş vermiş hadisələr nəticəsində hər hansı hüquqi öhdəliklər daşıyır və ya könüllü surətdə öz üzərinə əməliyyat öhdəliklər qəbul etmişdir;
- Ehtimallar vardır ki, bu öhdəliklərin sahmana salınması üçün pul vəsaitlərinin axını labüddür;
- Bu öhdəliklərin məbləği etibarlı surətdə hesablanabilir.

Resturukurizasiya xərcləri üzrə ehtiyatlara icarə müqavilələrinin vaxtından əvvəl ləğv edilməsinə görə cərimə sanksiyaları və işçilərə ödənilən işdən çıxma müavinətləri daxildir. Gələcək dövrlərin əməliyyat zərərləri üzrə ehtiyatlar yaradılmır.

3.14. Gəlirin tanınması

Gəlir satılmış mal, iş və xidmətlərin ədalətli dəyəri ilə (əlavə dəyər vergisi çıxılmaqla) tanınır. Satışda gəlir aşağıdakı qaydada tanınır:

(a) Malların topdan satışından gəlir

Malların satışından gəlir o vaxt tanınır ki, Cəmiyyət tərəfindən mallar alıcıya çatdırılmışdır, alıcı malları qəbul etmişdir və müvafiq olan debitor borcunun alınması üçün kifayət dərəcədə ehtimal vardır.

(b) Malların pərakəndə satışından gəlir

Malların satışından gəlir Cəmiyyət tərəfindən alıcıya malları satması zamanı tanınır. Pərakəndə satış adətən nağd qaydada ödəniş yolu ilə aparılır. Əks etdirilmiş satışdan gəlir, sövdələşmənin həyat keçirilməsi ilə əlaqədar ödənilmiş yığımlar da daxil olmaqla, satışdan gələn məcmu hasilatı əks etdirir. Belə yığımlar malların satış xərclərinə aid edilir.

(c) Xidmətlərin göstərilməsindən gəlirlər

Xidmətlərin göstərilməsindən gəlirlər o hesabat dövrünə aid edilir ki, bu xidmətlər göstərilmişdir və xidmət göstərilməsi üzrə konkret sövdələşmənin tələbləri başa çatdırılmışdır. Konkret sövdələşməni tələblərinin başa çatdırılması dərəcəsi faktiki göstərilmiş xidmətlərin həcminin sövdələşmə üzrə göstəriləcək xidmətlərin ümumi həcmindəki payı kimi qiymətləndirilir.

(d) Faiz gəlirləri

Faiz gəlirləri effektiv daiz dərəcəsi metodu istifadə edilməklə zaman tənəsüblüyü əsasında tanınır. Debitor borcunun dəyərinin aşağı düşməsi hallarında Cəmiyyət balans dəyərini əvəzi ödənilə biləcək dəyərə qədər aşağı salır. Dəyərin bu qaydada aşağı salınması, maliyyə alətlərinin effektiv faiz dərəcəsinə istinad edilməklə, ilkin tanınma tarixinə pul vəsaitləri axınının gələcək diskontlaşdırılmış hesablamaları yolu ilə müəyyən edilir. Dəyəri aşağı salınmış faiz gəlirləri konkret şəraitdən asılı olaraq pul vəsaitlərinin daxil olması və ya xərclərin ödənilməsi qaydasında tanınır.

(e) Dividend gəlirləri

Divident gəlirləri o zaman tanınır ki, səhmdarların mənfəət əldə etmək hüququ müəyyən olunmuşdur.

3.16. İcarə

Mülkiyyət hüququndan irəli gələn risklərin və səmərələrin əhəmiyyətli hissəsinin icarəyə verəndə qalması hallarında icarə, əməliyyat icarəsi kimi təsnifləşdirilir. Əməliyyat icarəsi müqaviləsi üzrə ödənişlər bütün icarə müddəti üzrə bərabər hissələrə bölünməklə, mənfəət və zərərlər haqqında hesabatda əks etdirilir.

3.17.Dividendlərin verilməsi

Cəmiyyətin təsisçilərinə dividendlər maliyyə hesabatlarında öhdəlik kimi o dövrdə tanınır ki, həmi dövrdə Cəmiyyətin təsisçiləri tərəfindən təsdiq edilmişdir (qərar qəbul edilmişdir) 2023-cü ildə Cəmiyyət tərəfindən təsisçilərə dividend elan edilmişdir.

4. Maliyyə risklərinin faktorları

Cəmiyyətin fəaliyyəti bir sıra maliyyə risklərinə meyllidir: bazar riski (valyuta riskləri, faiz dərəcələrinin dəyişməsinin ədalətli dəyərə təsir riski və qiymət riski daxil olmaqla); kredit riski likvidlik riski və faiz dərəcələrinin dəyişməsinin pul vəsaitləri axınına təsiri riski. Cəmiyyət riskləri idarə olunması üzrə proqramı, maliyyə risklərinin qabaqcadan müəyyən edilə bilinməməsi amilin cəmləşdirilmişdir (fokusuna yığılmışdır) və Cəmiyyətin fəaliyyətinin maliyyə nəticələrinə potensial əlverişsiz təsirinə minimumlaşdırılmasına yönəldilmişdir. Cəmiyyət müəyyən riskləri hedcinqləşdirilməsi üçün törəmə maliyyə alətlərindən istifadə edir

(a) Bazar riski

(i) Valyuta riski

Cəmiyyət beynəlxalq iqtisadi əlaqələrə malikdir və ona görə də xarici valyuta kurslarının (əsasən, ABŞ dolları, avro, rus rublu və s.) dəyişməsindən valyuta risklərinə meyllidir. Gələcək kommersiyə sövdələşmələri, tanınmış aktivlər və öhdəliklər, həmçinin xarici şirkətlərə netto-investisiyalar münasibətdə mübadilə kurslarının dəyişməsi riski mövcuddur.

(ii) Qiymət riski

Cəmiyyət göstərdiyi xidmətlər üzrə qiymət riskinə mübtəla deyildir. Analoji xidmətlər bazarında faktik rəqabətin olmaması buna əsas verir.

(b) Kredit riski

Cəmiyyət əhəmiyyətli kredit risklərinə mübtəla deyildir. Törəmə alətlərlə sövdələşmələr və pul əməliyyatları yalnız yüksək ödəmə qabiliyyəti olan maliyyə institutları ilə aparılır. Cəmiyyət tərəfində heç bir istisnaya yol vermədən bütün maliyyə institutları üçün kredit riskini məhdudlaşdıran prosedurla işlənmişdir.

(c) Likvidlik riski

Likvidlik riskinin ehtiyatkarlıqla idarə edilməsi pul vəsaitləri və dövriyyədə olan qiymətli kağızları kifayət həcmində saxlanmasını, açılmış kredit xətləri vasitəsilə adekvat maliyyələşmə imkanlarını və ortaya çıxacaq disbalans hallarında operativ idarəetmə imkanlarını nəzərdə tutur.

(d) Faiz dərəcəsinin dəyişməsinin pul vəsaitləri axınına və ədalətli dəyərə təsiri riski

Cəmiyyət faiz gəliri gətirən əhəmiyyətli məbləğdə aktivlərə malik olduğundan, mənfəət və pul vəsaitlərinin əməliyyat axınları, əsasən bazar faiz dərəcələrinin dəyişməsindən asılıdır.

4.2. Törəmə maliyyə alətləri və hedcinq əməliyyatları

Törəmə maliyyə alətləri müvafiq sövdələşmələrin (kontaktların) bağlanma tarixinə ilkin balans dəyəri ilə uçota almır: sonradan ədalətli dəyərə yenidən qiymətləndirmə tələb edilir. Bu qaydada müəyyən edilmiş gəlirlər və zərərlər maliyyə alətlərinin hedcinq aləti kimi təsnifləşdirməsindən asılıdır.

(a) Ədalətli dəyərin hedcinqləşdirilməsi

Cəmiyyət tərəfindən pul vəsaitləri axınının hedcinqləşdirilməsi aləti kimi təsnifləşdirilən törəm alətlərin ədalətli dəyərinin dəyişməsi mənfəət və zərərlər haqqında hesabatda hedcinqləşmə riskinə aid olan hedcinqləşdirilən maliyyə aktivləri və öhdəliklərinin ədalətli dəyərinin dəyişməsi ilə birlikdə əks etdirilir.

(b) Pul vəsaitləri axınının hedcinqləşdirilməsi

Cəmiyyət tərəfindən pul vəsaitləri axınının hedcinqləşdirilməsi aləti kimi təsnifləşdirilməsi aləti kimi təsnifləşdirilən törəm alətlərin ədalətli dəyərinin dəyişməsinin effektiv hissəsi kapitalın tərkibində tanınır (bu dəyişmənin effektiv olmayan hissəsi mənfəət və zərərlər haqqında hesabatda əks etdirilir).

(c) Xüsusi hedcinqləşdirmə əməliyyatı uçotu tətbiq edilməyən törəmə alətlər

Bir sıra maliyyə alətləri xüsusi hedcinqləşdirmə əməliyyatı uçotu qaydalarına aid edilmiş Hedcinqləşdirmə əməliyyatları tətbiq edilməyən maliyyə alətlərinin dəyişməsi birbaşa mənfəət və zərərlər haqqında hesabatda əks etdirilir.

5. Uçot siyasətinin tətbiqi zamanı əhəmiyyətli mübahisə təxminləri və fərziyyələri

Cəmiyyət növbəti maliyyə ili ərzində hesabatlarda əks etdirilən aktiv və öhdəliklərin məbləğinə təsiri göstərən təxminlər və fərziyyələr irəli sürür. Həmin təxminlər və fərziyyələr müntəzəm olaraq rəhbərliyin təcrübəsinə və digər amillərə, həmçinin rəhbərliyin fikrincə mövcud şəraitə uyğun olaraq əsaslandırılmış gələcək hadisələr üzrə təxminlərə əsasən təhlil edir. Uçot siyasətinin tətbiqi zamanı rəhbərlik həmçinin peşəkar mülahizələr və fərziyyələr irəli sürür. Maliyyə hesabatlarında əks etdirilən məbləğlərə daha çox təsir göstərən peşəkar mülahizələr və növbəti maliyyə ili ərzində aktiv və öhdəliklərin balans dəyərinə əhəmiyyətli düzəlişlərin edilməsinə səbəb olan təxminlərə aşağıdakılar daxildir:

5.1. Müştəri debitor borclarının dəyərsizləşməsi üzrə zərərlər

Gələcək pul vəsaitləri hərəkətinin məbləğini və müddətini təxmin edərkən istifadə edilən metodologiya və mülahizələr, təxmini və həqiqi zərərlər arasındakı hər hansı fərqi azaltmaq məqsədilə müntəzəm olaraq nəzərdən keçirilir.

5.2. Binaların yenidən qiymətləndirilməsi

Hər bir balans tarixində Cəmiyyətin binalarının ədalətli dəyərinin balans hesabatında əks etdirilməsi məqsədilə, rəhbərlik binaların yenidən qiymətləndirilməsi üzrə əsas əldə etmək məqsədilə müstəqil qiymətləndirmə hesabatının tələb olunduğunu müəyyən etmək üçün peşəkar mülahizələr irəli sürür. Cəmiyyətin rəhbərliyinin fikrincə binaların ədalətli dəyərinin əhəmiyyətli dərəcədə dəyişmədiyinə görə 31 dekabr 2023-cü il tarixinə yenidən qiymətləndirilməmişdir.

5.3. Vergi qanunvericiliyi

Azərbaycan Respublikasının vergi, əmək, sosial sığorta, valyuta və gömrük qanunvericiliyi ilə nəzərdə tutulan qaydalar tətbiq edilir.

6. Əsas vəsaitlər

	Binalar	Maşın və avadanlıq	Nəqliyyat vasitələri	Mebel və təsərrüfat inventarları	İstismara verilməmiş əsas vəsaitlər	Cəmi
31 dekabr 2022-ci il tarixinə ilkin dəyər	-			-	-	104746
Yığılmış amortizasiya	(-)	(-)	(-)	(-)	(-)	(899253)
31 dekabr 2022-cü il tarixinə balans dəyəri	-			-	-	1482130
Daxilolmalar	-			-	-	391769
Xaricolmalar	(-)	(-)	(-)	(-)	(-)	(-)
Amortizasiya ayırmaları	(-)	(-)	(-)	(-)	(-)	(376510)
Xaricolmalar üzrə amortizasiya ayırmaları						11429
Yığılmış amortizasiya	(-)	(-)	(-)	(-)	(-)	(935762)
31 dekabr 2023-cü il tarixinə ilkin dəyər	-			-	-	108664
31 dekabr 2023-cü il tarixinə balans dəyəri						1508818

7. Ehtiyatlar

	2023	2022
Material ehtiyatları	1798	1052
AQTƏ	-	-
Ehtiyatların dəyərinin azalmasına görə düzəlişlər	-	-
Hazır məhsul	-	-
	1798	1052

8. Debitor borcları

	2023	2022
Alıcılar və sifarişçilərin debitor borcları	2121162	2486686
Ümitsiz borclar və qiymətdən düşmə üzrə ehtiyatlar (rezervlər)	-	-
Alıcılar və sifarişçilərin debitor borcları - netto	2121162	2486686
İşçi heyəti üzrə debitor borcları	-	-
Dövlət büdcəsinə(vergilər üzrə)	3936	266
Əlaqəli tərəflərə verilmiş borclar	-	-
Çıxılır: Əlaqəli tərəflərə verilmiş uzunmüddətli borclar	-	-
Qısamüddətli debitor borcları	2125098	2486952

Debitor borclarının ədalətli dəyəri aşağıdakı qaydada qiymətləndirilir:

	2023	2022
Alıcılar və sifarişçilərin debitor borcları	2121162	2486686
Dövlət büdcəsinə(vergilər üzrə)	3936	266
	2125098	2486952

9. Sair qısamüddətli aktivlər

	2023	2022
Əvəzləşdiriləcək vergi və məcburi ödənişlər	120766	357493
Gələcək hesabat dövrünün xərcləri	12	12556
	120778	370049

10. Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri

	2023	2022
Kassada olan nağd pul vəsaitləri	-	-
Bank hesablarında pul vəsaitləri	1250525	419179
	1250525	419179
Bank hesablarında pul vəsaitlərindən:		
• Mili valyutada bank hesabları	1250525	419179
• Xarici valyutalarda bank hesabları	-	-
Depozit	-	-
	1250525	419179

11. Uzunmüddətli faiz xərcləri yaradan öhdəliklər

	2023	2022
Uzunmüddətli bank kreditləri	-	-

12. Qısamüddətli faiz xərcləri yaradan öhdəliklər

	2023	2022
Qısamüddətli bank kreditləri	-	-

13. Vergi və sair məcburi ödənişlər üzrə öhdəliklər

	2023	2022
Vergilər üzrə	904914	100613
Sosial sığorta üzrə	-	-
	904914	100613

14. Qısamüddətli kreditör borcları

	2023	2022
Malgöndərən və podratçılara qısamüddətli kreditör borcları	246309	21391
İşçi heyətinə qısamüddətli kreditör borcları	-	-
Alınmış avanslar üzrə borclar	48870	3272185
Təsisçilərlə kreditör borcları	-	-
	295179	3293576

15. Səhmdar kapital

	Səhmləri sayı (ədəd)	Səhmin Nominal dəyəri (manat)	Adi səhmlər (manat)	İmtiyazlı səhmlər (manat)	Cəmi səhmdar kapitalı (manat)
01 yanvar 2023-cü il tarixinə	-	-	-	-	-
Emissiya edilmiş səhmlər	-	-	-	-	-
Emissiya gəliri	-	-	-	-	-
31 dekabr 2023-cü il tarixinə	-	-	-	-	-
Emissiya edilmiş səhmlər	-	-	-	-	-
Emissiya gəliri	-	-	-	-	-
31 dekabr 2023-cü il tarixinə	-	-	-	-	-

16. Satış

	2023	2022
Əsas fəaliyyət üzrə satışdan gəlirlər	6491207	2548510
	6491207	<u>2548510</u>

17. Sair əməliyyat gəliri

	2023	2022
İcarə gəlirləri	46452	1732923
Sair gəlirlər	769550	15041
	816002	1747964

18. Fövqəladə gəlirlər

	2023	2022
Məzənnə fərqiindən gəlirlər	-	-
Əsas vəsaitlərin xaircolmasından gəlirlər	-	-
	-	-

19. Satışın maya dəyərinin elementləri

İşçi heyəti üzrə xərclər - əmək haqqı	(2247549)	(1654463)
İşçi heyəti üzrə xərclər – sosial sığorta ayırmaları	(362225)	(268473)
İcarə haqqı	(81464)	(74386)
Bank xidməti	(19377)	(8607)
Yanacaq xərcləri	(6551)	(10217)
Reklam xərcləri	(1612)	(6005)
Amortizasiya ayırmaları	(376516)	(855292)
Su və kanalizasiya xərcləri	(6358)	(2093)
Rabitə xərcləri	(2709)	(3153)
Malm dəyəri	(5744)	(34430)
Təmir xərcləri	(13284)	(5797)
Ezamiyyə xərcləri	(100309)	(235760)
Rezidentə ödənilmiş nəqliyyat xərcləri	(335)	(-)
Digər xərclər	(451063)	(306204)
	(3675096)	(3464880)

20. İnzibati xərclərin elementləri

	2023	2022
Sığorta	(49396)	(36635)
Torpaq vergisi	(2864)	(2865)
Əmlak vergisi	(12684)	(17355)
Yol vergisi	(-)	(-)
Mədən vergisi	(-)	(-)
	(64944)	(56855)

21. Maliyyə xərclərinin elementləri

	2023	2022
Bank kreditlərinə görə faizlər	-	-
Borca görə faizlər	(-)	(50860)
	(-)	(50860)
22.Sair əməliyyat xərclərin elementləri		
Mənfi məzənnə fərqi	(-)	(7500)
	(-)	(7500)

Mənfəət vergisi

Mənfəət vergisi xərci aşağıdakı komponentlərdən ibarətdir:

	2023	2022
Cari mənfəət vergisi xərci	(700289)	(143276)
Təxirə salınmış vergi xərci	(-)	(-)
İl üzrə mənfəət vergisi xərci	(700289)	(143276)

MHBS və Azərbaycan Respublikasının vergi qanunvericiliyi arasındakı fərqlər nəticəsində maliyyə hesabatlarının hazırlanması və mənfəət vergisinin hesablanması çərçivəsində aktiv və passivləri balans dəyəri arasında müvəqqəti zaman fərqləri əmələ gəlir. Bu müvəqqəti zaman fərqləri üzrə dövrüyyələrin vergi təsiri cari ilin sonuna mövcud olmuş mənfəət vergisi dərəcəsinə 20% (2023-cü il - 20%) qeydə alınır. Hazırki maliyyə hesabatlarında təxirə salınmış vergi aktivləri və yəhdəlikləri hesablanmamış və nəzərə alınmamışdır.

24. Səhm üzrə mənfəət

Cəmiyyətin səhm üzrə mənfəəti potensial olaraq azaldılmış adi səhmlərə malik deyildir. Buna görə səhm üzrə azaldılmış mənfəət səhm üzrə əsas mənfəətə bərabərdir. 2023-cü ildə Cəmiyyə tərəfindən dividendlər elan edilməmişdir.

	2023	2022
İl üzrə xalis mənfəət	2801154	573103
Dövrüyyədə olan adi səhmlərin orta çəkili sayı (ədəd)	-	-
Adi səhm üzrə əsas mənfəət (səhm üzrə manatla)	-	-
	2801154	573103

Cəmiyyət daxilində risklərin idarə edilməsi funksiyası maliyyə riskləri (kredit riski, bazar riski, coğrafi risklər, valyuta riski, likvidlik riski və faiz dərəcəsi riskləri), əməliyyat və hüquqi risklər ilə əlaqədar həyata keçirir. Maliyyə risklərinin idarə edilməsi funksiyasının əsas məqsədi risk limitlərinin müəyyən edilməsi və bu limitlərə riayət edilməsidir. Əməliyyat və hüquqi risklərin idarə edilməsində məqsəd, bu risklərin azaldılması üçün nəzərdə tutulan daxili qayda və prosedurlara müvafiq qaydada riayət edilməsini təmin etməkdən ibarətdir.

Kredit riski

Cəmiyyətin kredit riski konsentrasiyası üçün potensial müzakirə mövzusu olan maliyyə aktivləri pul və debitor borclarından ibarətdir.

Bazar riski

Cəmiyyət bazardakı ümumi və spesifik dəyişikliklərə məruz qalan faiz, valyuta və pay alətləri üzrə açıq mövqələr ilə əlaqədar bazar risklərinə məruz qalır. Bazarda daha əhəmiyyətli dəyişikliklərin baş verdiyi halda müəyyən edilmiş limitdən artıq zərərlərin yaranmasının qarşısı alınır. Qəbul edilmiş normalar ilə uzun müddətli borcların bazar dəyəri onların daşınan dəyərlərlə dəyişə bilər.

Faiz dərəcəsi riski

Cəmiyyəti bir çox borcları təyin olunmuş marağı ifadə edir. Bu borclarla əlaqəli maraq xərcləri sığortalanmamışdır. Rəhbərlik inanır ki, maraq normalarının daimi olmamasından irəli gələn bazaar qiymətlərinə dəyişikliklər əhəmiyyətli xarakter daşımır.

27. Hesabat tarixindən sonra baş vermiş hadisələr

“Mühasibat uçotu haqqında Azərbaycan Respublikasının Qanununa müvafiq olaraq kommertiya təşkilatları kimi uçota alınmış mühasibat uçotu subyektləri maliyyə hesabatlarını Kommertiya Təşkilatları üçün Milli Mühasibat Uçotu Standartlarına uyğun tərtib edilməlidir və ya öz seçimlərindən asılı olaraq, maliyyə hesabatlarını Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına uyğun şəkildə tərtib edə bilərlər.

Direktor

E.K.Omarieva

Baş mühasib

A. Mejdinova

Auditor:

Ş.R.Hüseynov